

We Lwowie dnia 19. grudnia 1911

Neg 9/2

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w sprawie zapewnienia ze strony kraju wypłaty emerytur, pensyj wdowich i dodatków na wychowanie dzieci dla nauczycieli Zakładu dla głuchoniemych we Lwowie.

Wysoki Sejmie!

Dyrekcya Zakładu dla głuchoniemych we Lwowie wniosła do Wydziału krajowego (LW: 50.035/11) petycją o

1. ukrajowienie posad nauczycieli (i nauczycielek) Zakładu, albo
2. o przyjęcie na fundusz krajowy emerytur nauczycieli (i nauczycielek) oraz pensyj wdowich i dodatków na wychowanie dzieci po nauczycielach, albo
3. o wyznaczenie subwencji na cele powyższe.

(Petycję tę wnosi Wydział krajowy do protokołu kancelaryi sejmowej.)

Pomijając punkt 1 i 3 prośby, Wydział krajowy postanowił przedstawić Wysokiemu Sejmowi wniosek o przyznanie Zakładowi głuchoniemych we Lwowie pewnej pomocy na czas ograniczony, przejściowy, celem umożliwienia Zakładowi wypłacania emerytur nauczycielom, pensyj wdowich i dodatków na wychowanie dzieci po nauczycielach.

Pomoc taka jest wskazaną i konieczną, a to z następujących powodów:

Nauczyciele lwowskiego Zakładu głuchoniemych nabyli pierwotnie prawa, zabezpieczone im w statucie z r. 1884, a mianowicie mieliby otrzymać po latach 30 w miarę możliwości wzrastającego funduszu emerytalnego pensje emerytalne do wysokości pełnej ostatniej płacy bez emolumentów.

Na fundusz emerytalny opłacali nauczyciele 3% od swych płac stałych, a Zakład miał płacić do tego funduszu przynajmniej 10%.

Fundusz emerytalny, wynoszący z końcem r. 1910 kwotę 80.241 K. jest pod zarządem Dyrekcji Zakładu.

Wskutek wejścia w życie od 1. stycznia 1909 r. ustawy z 16. grudnia 1906 dz. p. p. Nr. 1. ex 1907 o ubezpieczeniu pensyjnym powinni byli nauczyciele Zakładu być ubezpieczeni albo w zakładzie państwowym, albo w jakim zastępczym

zakładzie ubezpieczenia np. w Towarzystwie wzajemnych ubezpieczeń urzędników prywatnych, lecz obie te alternatywy okazały się niekorzystnymi dla nauczycieli i dlatego Dyrekcyja Zakładu odniosła się do c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z prośbą o uznanie samego Zakładu głuchoniemych za Zakład zastępczy w znaczeniu ustawy z r. 1906 dla ubezpieczenia pensyjnego nauczycieli zakładu. To się stało i Dyrekcyja Zakładu złożyła żadaną przez Ministerstwo kaucyę w kwocie 14.000 K. na zabezpieczenie zobowiązań, przyjętych przez Zakład wobec ubezpieczonych lecz gdy przyszło do wyznaczenia premij ubezpieczonym i Zakładowi, okazało się, że Zakład temu zadaniu nie sprosta dla braku funduszków, gdyż fundusz emerytalny nauczycieli za mało urósł i musi być długo jeszcze zasilany, zanim zdoła pokrywać emerytury, które już w najbliższym czasie zaczną się wyłaniać.

W tej chwili tak stanowczej, w której waży się zabezpieczenie przyszłości grona nauczycielskiego, a więc i samego Zakładu, Dyrekcyja zwróciła się do Wydziału krajowego z prośbą, o której wyżej mowa, a Wydział krajowy zajął w tej sprawie przychylnie stanowisko wobec Zakładu, który stoi na wysokości swego zadania wychowawczego i naukowego, co stwierdziła także kilkakrotnie c. k. Rada szkolna krajowa — ostatni raz w piśmie z dnia 23 stycznia 1911 (634/II), dołączonem w odpisie do petycyi Zakładu.

Aby więc zabezpieczyć doraźną pomoc Zakładowi, który Wysoki Sejm od lat szeregu otacza swą opieką, dając rocznie 30 000 K. na stypendya dla 100 wychowanków i 5.000 K. na utrzymanie Zakładu, — Wydział krajowy uchwalił przedłożyć Wysokiemu Sejmowi wniosek uwzględnienia prośby Zakładu w sposób podany poniżej, a zarazem wezwał Dyrekcyę Zakładu, ażeby według udzielonych w krótkiej drodze wskazówek ułożyła nowy statut emerytalny, który po zgodzeniu się nań Wydziału krajowego musiałby być zatwierdzony przez c. k. Namiestnictwo.

Miała też Dyrekcyja podać Wydziałowi krajowemu do wiadomości należycie unormowany etat posad i płac nauczycieli, a w szczególności normę, według której ustanowiono dodatki pięcioletnie i dodatek za kierownictwo, ponieważ te pobory są obok płacy wliczalne do wymiaru emerytury.

Do LW. 167.000/11 przedłożyła Dyrekcyja Zakładu projekt statutu oraz wykaz etatu posad i płac z żadanymi wyjaśnieniami. W projekcie nowego statutu przyjęto 35 lat służby dla pełnej emerytury w wysokości płacy z dodatkami pięcioletnimi względnie z dodatkiem za kierownictwo.

Opłaty na emeryturę wyznaczono dla nauczycieli w wysokości 4⁰/₀, a dla Zakładu 8⁰/₀. Co do etatu posad i płac, to unormowała je Dyrekcyja Zakładu w następujący sposób ;

Grono nauczycielskie stanowią :

1. Kierownik,
2. Ochmistrzyni,
3. Katecheta,
4. Nauczyciele stali t. zw. etatowi względnie nauczycielki stałe,
5. Nauczyciele młodszy względnie nauczycielki młodsze,
6. Praktykanci względnie praktykantki nauczycielskie,
7. Fröblanka, która jest zarazem nauczycielką robót ręcznych.

Kierownik pobiera:

płacę 2 400 K.
dodatek za kierownictwo 600 K.

i ma prawo do pięciu dodatków starszeństwa, pięcioletnich.

Ochmistrzyni, która jest zarazem nauczycielką etatową:

płaca 2 400 K.

i prawo do pięciu dodatków starszeństwa, t. zw. pięcioleci.

Katecheta i nauczyciele stali:

płaca 2.200 K.

prawo do pięciu dodatków starszeństwa, t. zw. pięcioleci.

Nauczyciele młodsi ewentualnie nauczycielki młodsze:

płaca 1.500 K.

i prawo do pięciu dodatków starszeństwa t. zw. pięcioleci.

Praktykańci nauczycielscy ew. praktykantki otrzymują remunerację, zależną każdorazowo od uchwały Dyrekcyi w granicach od 700 do 1 200 koron, jak również i fröblanka, która jest zarazem nauczycielką robót, otrzymuje remunerację, jaką jej Dyrekcyja przeznaczy.

Do dodatków pięcioletnich mają prawo: kierownik, ochmistrzyni, katecheta nauczyciele stali ew. nauczycielki stałe i nauczyciele młodsi ew. nauczycielki młodsze, od dnia stabilizacji tj. od nominacji.

Dodatki starszeństwa (pięcioletnie) przyznaje się uprawnionym do ich poborów nauczycielom co lat pięć w następującej wysokości:

Pięcioletnie	I. wynosi	150 K.
"	II. "	150 K,
"	III. "	200 K.
"	IV. "	200 K.
"	V. "	200 K.
	Razem	900 K.

w równej wysokości dla wszystkich stopni uprawnionych do ich poboru.

Prawo poboru dodatku za kierownictwo przysługuje kierownikowi w wysokości 600 K. rocznie.

Kierownik ma wolne mieszkanie w Zakładzie wraz ze światłem i opałem. Jeden praktykant ma również wolne mieszkanie w Zakładzie wraz ze światłem, opałem i wiktem.

Zaś nauczyciele starsi z katechetą jak również i nauczyciele młodsi mają dodatek na mieszkanie w wysokości 10⁰/₀ od płacy czystej, bez pięcioleci.

Wydział krajowy, zgadzając się na przedłożony do LW. 167.000/11 projekt statutu oraz na uchwalony przez Dyrekcyę etat posad i płac nauczycieli, przedkłada Wysokiemu Sejmowi następujący wniosek:

Wysoki Sejm celem zapewnienia Zakładowi głuchoniemych we Lwowie czasowej pomocy dla wypłacania nauczycielskich emerytur, pensyj wdowich i dodatków na wychowanie dzieci, raczy uchwalić:

I. Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby pod warunkami, podanymi w punkcie II. niniejszej uchwały, **odkąd i o ile tego** zajdzie potrzeba, preliminował w budżecie funduszu krajowego, poczynawszy od r. 1913, kwotę potrzebną do uzupełnienia wydatku lwowskiego Zakładu głuchoniemych na emeryturury nauczycieli (i nauczycielek) tego Zakładu, na pensye wdów i dodatki na wychowanie dzieci — o ile odsetki funduszu emerytalnego na pokrycie powyższego wydatku nie wystarczają.

II. Warunki, pod którymi Sejm zapewnia lwowskiemu Zakładowi głuchoniemych pomoc, wymienioną w punkcie I. niniejszej uchwały, są następujące:

1) Etat posad i płac nauczycieli Zakładu jak i statut emerytalny przez cały czas trwania gwarancyi kraju mogą być zmienione tylko za zgodą Wydziału krajowego.

4

2) Przez cały czas trwania gwarancji kraju wkładki emerytalne nauczycieli Zakładu i inne ewentualne przyrosty wpływać mają do funduszu emerytalnego, a tylko odsetki tego funduszu mogą być użyte na wypłatę płynnych emerytur, pensyj wdów i dodatków na wychowanie dzieci.

3) Gwarancja kraju ustanie z chwilą, gdy fundusz emerytalny nauczycieli Zakładu wzrośnie do takiej wysokości, że odsetki jego, wraz z wkładkami emerytalnymi Zakładu i nauczycieli i z innymi ewentualnymi przyrostami wystarczą na pokrycie wydatków funduszu emerytalnego.

4) Gdyby z biegiem czasu – już po ustaniu gwarancji kraju – pomoc funduszu krajowego okazała się chwilowo znowu potrzebną Zakładowi, uchwała ad I. wejdzie znowu w życie pod warunkami wymienionymi w uchwale II.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicji i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:

Badeni w. r.

Spisawozdawca:

Dr. Szymon Bernadzikowski w. r.

Członek Wydziału krajowego.